

Remissvar

Dnr 2021-175

2021-05-24

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar på promemorian Ytterligare förlängning av det förstärkta stödet vid korttidsarbete

Fi2021/01904

SAMMANFATTNING

Covid-19-pandemin har drabbat många svenska företag. Om nuvarande restriktioner i hög grad fortsatt kommer att begränsa företags verksamheter under det tredje kvartalet i år tillstyrker Konjunkturinstitutet förslaget om att det förstärkta stödet vid korttidsarbete förlängs under samma period.

Konjunkturinstitutet har sedan tidigare poängterat att det finns vissa problem med det förstärkta stödet vid korttidsarbete. Det finns därutöver en risk att restriktioner i någon form kommer att finnas kvar under en längre tid och att ytterligare förlängningar av stöd till företag i form av det förstärkta stödet korttidsarbete med flera kommer att aviseras. Det skulle därför vara önskvärt om regeringen förtydligar sin syn på hur långvarigt man avser att stötta företag, bland annat genom det förstärkta stödet för korttidsarbete, och hur mycket restriktionerna behöver lätta för att krisstöden inte ska fortsätta förlängas.

RIMLIGT ATT STATEN FORTSÄTTER STÖTTA FÖRETAGEN SÅ LÄNGE RESTRIKTIONER I HÖG GRAD FÖRHINDRAR VERKSAMHETER

Konjunkturinstitutet har sedan pandemins utbrott tillstyrkt förslag som underlättat för företag att behålla sina anställda och gett livskraftiga företag möjlighet att övervintra pandemin. Om restriktioner för att förhindra en fortsatt smittspridning finns kvar i en sådan omfattning under tredje kvartalet i år så att det fortsatt begränsar ett större antal företag att bedriva sin verksamhet är det rimligt att staten fortsätter att stötta företagen att behålla sina anställda genom en ytterligare förlängning av det förstärkta stödet vid korttidsarbete.

Samtidigt finns det problem med den här typen av stöd. Det finns en risk att stöden betalas ut till företag som har svårigheter som inte är relaterade till pandemin. Företag som inte skulle överleva en normal lågkonjunktur kan inte anses vara långsiktigt livskraftiga. Därför är det viktigt med en noggrann bedömning av huruvida de restriktioner som finns försvårar företags verksamhet innan den ytterligare förlängningen av det förstärkta stödet införs.

En möjlig lösning för att förhindra ett överutnyttjande av stödet är att inte förlänga det förstärkta stödet för hela tredje kvartalet utan istället förlänga det för en kortare period än tre månader. Det skulle i synnerhet vara att föredra om det finns en osäkerhet om huruvida

nuvarande restriktioner i hög grad kommer att finnas kvar under hela det tredje kvartalet. Detta måste dock vägas mot att en sådan lösning kan försvåra företagets planering och skapa en osäkerhet om vilka förutsättningar som kommer gälla längre fram under det tredje kvartalet. Det är här viktigt att påminna om att det generella stödet för korttidsarbete fortsatt kommer att finnas kvar efter att det förstärkta stödet avvecklats.

I tidigare remissvar har Konjunkturinstitutet påpekat att ersättningen till permitterade anställda är hög jämfört med ersättningarna i andra delar av socialförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen.¹ En hög ersättning riskerar att hålla kvar anställda i företag med förhållandevis låg konkurrenskraft. Samtidigt finns det ett värde i att göra det enkelt för företagen genom att ha kvar samma stödnivåer som tidigare.

KRISSTÖD RISKERAR ATT PERMANENTAS VILKET KAN TRÄNGA UN DAN STRUKTURÅTGÄRDER

Enligt Konjunkturinstitutets bedömning har många branscher återhämtat sig förhållandevis väl sedan det kraftiga raset i ekonomin förra våren samtidigt som vissa branscher, såsom de kontaktnära, fortsatt har ekonomiska svårigheter.² Även arbetsmarknaden har överraskat med högre sysselsättning och lägre arbetslöshet än förväntat. Men det finns stor osäkerhet kring utvecklingen framöver för de arbetslösa som står relativt längre från arbetsmarknaden nu än innan pandemin och denna utveckling är fortsatt viktig att följa.

Pandemin kommer sannolikt att ge upphov till en annan sammansättning av vilka varor och tjänster som hushåll och företag efterfrågar. Det är därför svårt att bedöma när den ekonomiska krisen vi befinner oss i övergår till mer normala förhållanden och krisåtgärder bör vara avslutade. I den mån som pandemin påskyndar en strukturomvandling kommer det att leda till en omallokering av arbetskraft mellan branscher.

För att strukturomvandlingen inte ska resultera i en långvarigt högre arbetslöshet kan det finnas behov av riktade åtgärder för att underlätta och påskynda en sådan omställning. Med begränsade budgetära resurser måste därför en avvägning göras mellan krisstöd och strukturåtgärder. Det skulle därför vara önskvärt om regeringen förtydligar sin syn på hur långvarigt man avser att stötta företag, bland annat genom det förstärkta stödet för korttidsarbete, och hur mycket restriktionerna behöver lätta för att krisstöden inte ska fortsätta förlängas.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz. Föredragande har varit Markus Sigonius.

Urban Hansson Brusewitz
Generaldirektör

¹ Se exempelvis remissvaret "Stöd vid korttidsarbete i vissa fall" på www.koni.se.

² Exempelvis har Konjunkturinstitutets barmoteterindikator stigit trendmässigt sedan bottennoteringen i april förra året.